

VURDERING AV AREALER OG VERDIER PÅ INNMELDTE FELT

Grunneier

Navn: _____ Gnr/bnr: _____

Navn på felt/evt. feltnr.: _____

Landbruksinteresser og annet

1. Er det behov for å søke om omdisponering av dyrka/dyrkbar jord?

Ja Nei

2. Har reindrifta bruk/rettigheter som må avklares?

Ja Nei

3. Er det annen arealbruk som må avklares?

Ja Nei

Merknader:

Naturmangfold

4. Er det registrert viktige naturtyper eller arter på eller i umiddelbar nærhet av feltet?

Ja Nei

5. Er det sannsynlig å finne viktige naturtyper eller arter på eller i umiddelbar nærhet av feltet?

Ja Nei

Merknader:

Friluftsliv, landskap, kulturminner og kulturmiljø

6. Kan planting komme i konflikt med friluftslivsverdier?

Ja Nei

7. Kan planting komme i konflikt med viktige landskapsinteresser?

Ja Nei

8. Kan planting komme i konflikt med kulturminner og kulturmiljø?

Ja Nei

Merknader:

Informasjon om feltet før planting

9. Er feltet i hogstklasse 4 eller eldre? Ja Nei
10. Hvis feltet er i hogstklasse 4: Er kronedekningen større enn 70%? Ja Nei
11. Vil feltet mangle tilfredsstillende veiadkomst? Ja Nei
12. Krever feltet forarbeid eller tilrettelegging før planting? Ja Nei

Merknader:

Albedoeffekt

13. Er det vanligvis snødekke 1. april? Ja Nei
14. Eksponering: N NØ Ø SØ S SV V NV
15. Helningsprosent: 0-10 11-33 34-50 Over 50

Merknader:

Foreløpig vurdering

16. Det er behov for videre utsjekking før endelig anbefaling? Ja Nei
17. Er feltet aktuelt for planting i pilotfasen? Ja Nei

Oppsummering merknader

Veiledning til skjema «Vurdering av arealer og verdier på innmeldte felt».

Dette skjemaet kan brukes av kommunen når de skal vurdere om innmeldt felt oppfyller kriteriene for planting av skog i pilotfasen. I skjemaet foretas en utsjekk av miljø- og tilleggskriterier (se Veileder M407-2015, rapport M26-2013 «Planting av skog på nye arealer som klimatiltak» og Prop. 1 S (2014-2015)) og noen andre samfunnsinteresser som er med på å avgjøre om tilskudd til planting kan gis.

Vurderingene i skjemaet erstatter ikke vedtak, men skal være til hjelp i saksbehandlingen.

For punktene 1-12 innebærer nei-svar at det ikke er nødvendig med videre vurderinger for temaet, og at temaet ikke er til hinder for å ta i bruk feltet.

For punktene 1-12 innebærer ja-svar at feltet har eller kan ha egenskaper eller verdier som gjør at det kan være konflikt med generelle eller spesielle samfunns- og miljøinteresser. Ved usikkerhet om tiltaket kan være konfliktfylt (vet ikke) skal man svare "ja", det vil si at punktet skal behandles på linje med et ja-svar. Utfallet av konflikt kan være en anbefaling om å ikke utrede feltet videre, eller at det må gjøres ytterligere vurderinger av feltet basert eksempelvis på befaring eller tilleggskartlegging. Utfallet av vurderingene skal kort omtales i merknadsfeltet.

Dersom utsjekk krever store ressurser og det aktuelle feltet er lite, kan det være et argument i seg selv for å vurdere feltet som mindre aktuelt i pilotfasen. For eksempel bør felt som trenger tilleggskartlegging nedprioriteres i pilotfasen.

Tilleggsinformasjon om de ulike punktene kan legges inn i merknadsfeltene i skjemaet.

Punkt 1: Omdisponering av dyrka og dyrkbar jord krever tillatelse etter jordlova (Jordlova § 9). Se rundskriv fra LMD. https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/LMD/Vedlegg/Regelverk/Rundskriv_m_1_2013.pdf

Punkt 2: I områder med reindrift må arealene sjekkes ut mot reindrifas bruk og rettigheter. http://kilden.skogoglandskap.no/?theme=http:%2F%2Fkilden.skogoglandskap.no&X=7174632.09&Y=335310.53&zoom=8&lang=nb&topic=reindrift&bgLayer=graa_tone_cache&catalogNodes=172,169,170,181,271&layers_opacity=0.75. Ved usikkerhet om planting kan medføre konflikt bør reindriftsforvaltningen kontaktes.

Punkt 3: Det skal vurderes om det er andre begrensninger på omdisponering av arealer i kommunale planer eller i sektorplaner, eller om det er ønskelig å videreføre dagens bruk av området (for eksempel beite). Dersom svaret er ja, kan merknadsfeltet til slutt i skjemaet brukes til å spesifisere relevante forhold.

Punkt 4: Planting på arealer som er viktig for naturmangfoldet skal unngås (dvs. ikke planting i bl.a. truede naturtyper, viktige naturtyper etter DN-håndbok 13 og leveområder for rødlistearter). Det skal foretas en gjennomgang av relevante databaser (f.eks. Naturbase, Artsobs/Artskart, Askeladden) og rapporter fra utført kartlegging. Fylkesmannen har best oversikt over gjennomførte kartlegginger. Der det finnes registreringer i eller i umiddelbar nærhet av feltene (100 m) skal disse vurderes opp mot miljøkriteriene.

Punkt 5: På arealer som er utsatt for jordbearbeiding og/eller gjødsling, eller har vært utsatt for andre former for intensiv bruk, er sannsynligheten for å finne store naturmangfoldverdier liten. Slike arealer kan derved videreføres uten at det gjennomføres befaring eller tilleggskartlegging. Også arealer der man dokumenterer at det er gjennomført kartlegging av naturmangfold uten at det er funnet viktige naturtyper og arter, kan videreføres.

Punkt 6: Planting skal ikke skje på arealer som er viktige for friluftslivet. Her skal det foretas en vurdering av kvaliteter for og bruk av friluftslivet. Utsjekking i forhold til for eksempel statlig sikra områder, og registreringer og verdsetting av friluftslivsområder (Miljødirektoratets Veileder M-98 eller eldre registreringer). For å ivareta PEFC-standardens kravpunkt mht. friluftsliv må registreringer i naturbase suppleres med lokal kunnskap om bruk av områder. Registrerte friluftslivinteresser er ikke ensbetydende med at felter er uegnet for planting i pilotfasen, det skal gjøres konkrete vurderinger av konfliktpotensialet.

Punkt 7: Planting skal ikke skje på arealer som har verdifulle kulturlandskap. Feltene skal sjekkes opp mot registreringer av "helhetlige kulturlandskap" (Naturbase), og eventuelle andre registreringer eller planer som

identifiserer verdifulle landskap eller landskapselementer (se bl.a. kulturmiljø under punkt 8). Det skal gjøres konkrete vurderinger av konfliktpotensialet når det er registrert viktige landskapsverdier.

Punkt 8: Planting skal ikke skje på arealer som har viktige kulturhistoriske verdier. Feltene skal sjekkes opp mot kulturminneforvaltningens databaser (Askeladden/Kulturminnessøk) og bestemmelsene i kulturminneloven. Dersom det er usikkerhet knyttet til om planting kan komme i konflikt med kulturminneinteressene, skal dette sjekkes ut mot regional kulturminneforvaltning.

Punkt 9 – 10: Arealer med lav stående biomasse skal prioriteres. Det er lagt til grunn at feltene skal være i hostklasse III eller yngre. Felt i hogstklasse IV der man på grunn av en lav kronedekning har en vesentlig mindre produksjon sammenliknet med optimal plantetetthet (dvs. produksjon på linje med h.kl. III) kan likevel vurderes.

Punkt 11: Arealer som gir mulighet for drift med hjulgående maskiner prioriteres. For felt uten tilfredsstillende veiadkomst i dag må sannsynligheten for at veiadkomst kommer til å bli etablert vurderes. Dersom det utfra dagens kriterier for bygging av skogsbilveier ikke er aktuelt å anlegge vei bør det ikke gis støtte til planting.

Punkt 12: Behovet for forarbeid/tilrettelegging av feltet før planting skal vurderes. Aktuelle forarbeid der det kreves ytterligere vurdering av hensyn til miljø, klima og kostnadsnivå, vil være grøfting (av hele felt eller kun gjennom avskjæring), markberedning og vegetasjonsrydding.

Innmeldte felt som kan betegnes som myr eller vassjuk skogsmark, og som krever grøfting eller grøfterensk før planting, skal vurderes ekstra nøye. Felt, som tidligere er grøftet, med torvdybde på mer enn 100 cm (tidligere djup myr) skal ikke godkjennes for grøfterensk og planting i pilotfasen. Dersom felt, som tidligere er grøftet, har torvdybde på mindre enn 100 cm (tidligere grunn myr) kan planting på feltet godkjennes. For beskrivelse av torvdybde kan digitalt markslagskart (DMK) benyttes. Dersom feltet defineres som myr (ikke tidligere grøftet) skal det etter gjeldende lovverk ikke tilplantes. For innmeldte felt som betegnes vassjukt men ikke faller inn under definisjonen myr, samt ikke tidligere er grøftet, skal jordsmonnet vurderes. Ved ny grøfting vil jordsmonn med lavt næringsinnhold og høyt innhold av organisk materiale medføre frigjøring av karbon, dermed bør nettoeffekten av planting på slike områder vurderes.

For innmeldte felt på mineraljord er grøfting og grøfterensk uproblematisk.

Punktene 13-15: Punktene gir samlet en indikasjon på effekten planting vil ha på albedoeffekten (reflektert sollys). Åpne, sørvendte lier med langvarig snødekke og høy solinnstråling gir størst albedoeffekt, og vil således være mindre gunstig å tilplante i et klimaperspektiv, jamfør veileder M407-2015 kapittel 2.2.3. Arealer med forventet lav negativ endring i albedoeffekten skal prioriteres i pilotfasen.

Punkt 16: Ja-svar på punktene 1-12 innebærer ikke at feltene automatisk er uaktuelle, men krever en eller annen form for videre utsjekking. Det skal konkretiseres hvilken form utsjekkingen skal ha. Eksempler på utsjekking er at det er gjennomført befarings, eller er foretatt tilleggskartlegging, eller er gjort konkrete vurderinger av konfliktpotensialet (gjerne sammen med sektormyndighet).

Behovet for utsjekking – og etterhvert resultatet av vurderingene – skal beskrives kort i merknadsfeltet.

Punkt 17: En siste vurdering av om feltet vurderes som aktuelt for planting i pilotfasen eller ikke. Begrunnelsen for at felt vurderes som uaktuelle skal beskrives i merknadsfeltet. Et nei kan begrunnes både i form av konflikt med kriteriesettene (miljø, næring, klima) eller andre registrerte samfunnsinteresser (f.eks. omdisponering dyrka mark eller viktige reindriftsinteresser).